

Konsultat lokale me shoqërinë civile për iniciativën KOMRA

Nish, Serbi

25 prill 2009

Konsultat i organizoi Këshilli për Iniciativë Qyte- tare nga Nishi. Pjesëmarrësit (30) ishin aktivistë të organizatave joqeveritare, avokatë, profesorë uni- versitarë, gjykatës dhe gazetarë nga rajoni i Nishit. Konsultat i udhëhoqi Danijela Gavrilović (Këshilli për Iniciativë Qytetare, Serbi), kurse fjalën hyrëse e patën Andrej Nosov (Nisma Rinore për të Drejtat e Njeriut, Serbi) dhe Vehid Šehić (Forumi iQytetarëve të Tuzllës, BH). Raportuan mediat: Danas, TV Nish, Radio Nish, TV5, TV Zona.

Pjesëmarrësit në konsulta e përkrahën inicia- tivën për themelimin e KOMRA dhe përkush- timet e Koalicionit KOMRA

Dhe, mbase kuptimi i kësaj initiative edhe është që institucionet ta marrin përgjegjësinë për atë për çka edhe ekzistojnë ato institucione. Pra, filluar që nga pushteti ligjvënës, ai ekzekutiv, gjyqësor, mediat... Si është gjendja në ushtri dhe polici? Kush në fakt e ka fjalën kryesore? Pra, te ata që me gjasë si institu- cione edhe janë keqpërdorur dhe manipuluar më së shumti gjatë të gjitha luftërave. Nëse ndjejnë brejtje të ndërgjegjes, atëherë duhet që pikërisht prej atje të presim ndonjë lloj initiative dhe ballafaqimi me të vërtetën dhe drejtësinë. Si është gjendja në Akademi? Si është gjendja nëpër universitete? Cilat janë temat dominuese nëpër tribunat e shumta në fakultete, të cilat organizohen kinse nga studentët dhe mentorët e tyre? Dhe kjo nuk është gjendja vetëm në Fakultetin Juridik në Beograd dhe në Fakultetin Filozofik në Novi Sad, por merreni cilin- do universitet. Unë nuk posedoj ndonjë përcjellje sistematike, nuk jam ai lloj i hulumtuesit, por në bazë të këtyre pak të dhënave që i kam, e shoh se cilat janë temat dominuese në Fakultetin Filozofik dhe kush janë pjesëmarrësit. Temat dominuese janë ato klero- nacionaliste dhe fashiste, e më dominue- sja është mbrojtja e krimeve dhe e kriminelëve. Nga këto perspektiva shoh që kjo iniciativë është vërtet brilante, dhe vetëm pyetem se çka cili prej nesh mund të bëjë. Çka mund të bëj unë?

Deklaratë: Draško Bjelica, Fakulteti Filozofik në Nish, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Unë këtë iniciativë e kuptoj si përgjigje ndaj një nevoje, një nevoje që t'i dalim në fund një lëndimi të tmerrshëm që e kemi përjetuar, një dëmi të llahtar- shëm që na është bërë gjatë këtyre 15 apo 20 vjetëve, që nga fillimi i viteve të 90-a e deri në fillimin e viteve të 2000-a.

Deklaratë: Nenad Popović, Këshilli për Iniciativë Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Të përgatitet mirë opinionimi për formimin e KOMRA, dhe në këtë gjë duhet të punojnë edhe mediat dhe organizatat joqeveritare

Sido që ta ktheni, mendoj se kusht që kjo të ketë sukses është që të pritet, nëse është e mundur sa më pak, sa të përgatitet opinionit, shkallë-shkallë, nëse kjo është fare e mundur... (...) dhe atëherë, ajo që është më e rëndësishmja është që kjo të prezantohet si duhet në media, e tek pastaj të formohet ndonjë komision... gjegjësisht, jo ndonjë por ky Komision.

Deklaratë: Dragan Vesić, Al Kanal, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, Serbi, 25 prill 2009.

Një gjë është mbledhja e fakteve për viktimat dhe animimi i Prokurorisë dhe i organeve gjyqësore që, eventualisht, të nisin disa procese kundër kryerësve të krimeve ndaj atyre viktimave dhe nëse ky është caku i vetëm atëherë më duket se opinionit, në njëfarë mënyre, edhe s'është i domosdoshëm. Mendoj se caku i Komisionit është vendosur dhe është kthyer, para së gjithash, kah e ardhmja (...) [Nëse e kemi si cak] që vetëm ta kemi më mirë atë që e dëshirojmë në të ardhmen (...) atëherë mendoj se ekziston problemi i përfitimit të opinionit (...) Ne atë opinion duhet ta përfitojmë në njëfarë mënyre, prandaj mendoj se, në përputhje me një opinion të tillë duhet të definohen të gjitha këto procedura,, edhe të zgjedhjes, edhe të participimit, edhe man- dati, edhe kumtesat, edhe se kush do të jetë bartës i gjithë kësaj pune.

Deklaratë: Gordana Đorić, Këshilli për Iniciativë Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Ai që do të ishte roli i organizatave joqeveritare është që ato të rrjetëzohen edhe më tepër në fushat e animimit të opinionit, për formimin e Komisionit Rajonal.

Deklaratë: Semiha Kačar, Këshilli i Sanxhakut për Mbrojtjen e të Drejtave dhe lirive të Njeriut, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, Serbi, 25 prill 2009.

Këtu, parimish, t jemi pajtuar të gjithë se dikush duhet të qëndrojë prapa këtij Komisioni, dhe kjo është ajo që është tejet e rëndësishme. Mirëpo, gjëja e dytë sipas meje, si gazetar, është se Komisioni duhet ta fitojë edhe kredibilitetin në opinion. Kot i keni të gjitha nëse nuk e animoni opinionin që në numër të madh ta përkrahë atë që po bën ai Komision, dhe që do të bëjë në të ardhmen

Deklaratë: Bratislav Ilić, Televizioni Leskovac dhe B92, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, Serbi, 25 prill 2009.

Karakteri i konflikteve të armatosura në ish-Ju- gosllavi është specifik dhe ai kërkon që KOMRA të ketë një model unik, por të bazuar në për-vojën e organeve tjera të ngjashme. KOMRA duhet të vërtetojë fatin e personave të zhdukur

Në ish-Jugosllavi kemi pasur konflikte të disa vija-ve të ndryshme përnjëherësh. Ato, sipas meje, nuk ishin, në fakt nuk ishin pothuajse fare, konflikte etnike. Ato ishin, konflikte mes ish-jugosllavëve dhe nacionalistëve. Ato ishin konflikte, nëse dëshironi, mes qytetarëve dhe fshatarëve, e keni edhe këtë tezë po ashtu. Sreten Vujović konsideron se lufta ishte një urbocid. Njëkohësisht, e keni edhe atë konfliktin e liberalëve dhe totalitarëve, pra mund ta quani edhe kështu. Dhe, njerëzit që morën pjesë në ato konflikte dhe të cilët merrnin këtë apo atë anë nuk vepronin ashtu në bazë të një dileme të thjeshtë, këtu apo atje, por vendosnin, gjegjësisht përcakttoheshin në bazë të kritereve shumë të ndryshme, sistemeve të

vlerësimit, interesave, dhe ku ta di unë çka tjetër. Kështu që është tejet e vështirë të shpaloset ky lëmsh, është shumë e vështirë të jepen vlerësime qofshin ato morale apo fajësuese, apo çfarëdo qofshin tjera, e të mos flas për ato politike apo historike. Pikërisht për këtë shkak më duket se këtij Komisioni nuk duhet t'i jepen detyra të mëdha. Dhe, pikërisht për këtë shkak më duket se detyrën e këtij Komisioni duhet ngushtuar në atë që, le të themi, është minimumi njerëzor.

Deklaratë: Nenad Popović, Këshilli për Iniciativë Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, Serbi, 25 prill 2009.

Ai konflikt ka qenë shumë kompleks. E tani ju tho- ni këtu Komisioni për përcaktimin dhe tregimin e të vërtetës. Frikohem se ajo e vërtetë, nëse bëhet fjalë për numra, nëse ne tani do të thoshim se në Kroaci kanë vdekur aq dhe aq kroatë, ose njerëz, atëherë mirë, por kjo menjëherë kuptohet si kroat, nga njëra anë. Nga ana tjetër, në Serbi aq ose aq, nga pala e tretë aq e aq. Por, kur ne ta themi këtë, kur ta bëjmë publik, mos do të jetë kjo kontraproduktive. (...) Mendoj se ky komision do të duhej të merret me verifikimin e fakteve se për ç'arsye erdhi deri te lufta dhe të merret me gjetjen e personave të zhdukur, dhe që kjo të jetë detyrë e tij kryesore, e jo të publikohen numra. Mendoj se në opinionin e gjerë publik kjo do ishte kontraproduktive.

Deklaratë: Igor Pančić, gazeta Pi kanal, Serbi, Konsultat Kombëtare me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Të aprovohet ligji për themelimin e KOMRA, në kuadër të parlamenteve kombëtare. Meqen- ëse KOMRA do të ishte një komision ndër- shtetëror, është e nevojshme gjetja e një meka- nizmi të duhur juridik për themelimin e tij.

Mendoj që vullneti politik te ne për t'u themeluar një komision i tillë nuk mungon. Mendoj se asnjë parti nuk do të guxojë të thotë se s'është e intere- suar për viktimat. Mendoj se s'duhet të frikësohemi as nga komisioni parlamentar, e as nga debati parlamentar, sepse, siç më duket, askush aty s'do të guxonte të thoshte se s'është i interesuar.

Deklaratë: Biljana Adamović nga Nishi, Serbi, Konsultat Kombëtare me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Mendoj se dekreti si akt i presidentit të shtetit do të kishte një fuqi më të vogël juridike krahasuar me kuvendin. Çfarë mund të bëjë presidenti i shtetit me atë dekret? Çka do të përmbante ai dekret? Urdhëroj që të formohet komisioni? Prandaj men- doj se do të ishte më e arsyeshme dhe më e fuqishme (të miratohet ligji në Kuvend), pavarësisht asaj që këtu shprehet skepticizmi se Kuvendi nuk ka atë përbërje, nuk ka vullnet politik... Përkundrazi unë mendoj se e ka dhe se do ta ketë gjithnjë e më shumë... Le t'i kujtojmë vitet e 90'a, kur nuk flitej fare për këtë, por sa më shumë që po kalon koha, kalimi i kohës po e bën të veten, prandaj në këtë kuptim gjithsesi se do të ketë edhe vullnet politik (...) Kur të realizohet diskutimi, një propozim i mirë dhe diskutimi parlamentar, të përcjella nga medi- at, gjithsesi se ai ligj për formimin e Komisionit do të realizohet... E atëherë, kur ligji të aprovohet në parlament, atëherë Komisionit mund t'i jepen autorizime.

Deklaratë: Radomir Mladenović, Gjykata e Qarkut në Nish, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Pjesëmarrësit propozojnë që KOMRA t'i për- caktoj faktet edhe për krimet e luftës dhe shke- ljen e të drejtave të njeriut, që janë kryer jashtë zonave të konflikteve të armatosura, por në kontekst të atyre konflikteve.

Nuk jam për atë që të seleksionohet se me çfarë të merret komisioni, por që thjesht ai të merret me të gjitha krimet dhe me të gjitha shkeljet drastike të të drejtave të njeriut gjatë të nëntëdhjetave. Jo vetëm jashtë territorit të ndonjë shteti të caktuar, por edhe brenda territorit, jo vetëm të vendeve të përfshira në luftë, por edhe të atyre rajoneve që, sikurse rasti i Sanxhakut në Serbi, paguan një çmim të lartë të paqes, dhe ku po ashtu ndodhi gjithçka, e për këtë shumë njerëz nuk dinë asgjë..

Deklaratë: Semiha Kačar, Këshilli i Sanxhakut për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive të Njeriut, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

KOMRA duhet t'iu dërgojë prokurorive faktet e verifikuara për krimet e kryera, të cilat, në pajtim me kompetencat e veta, do të inicojnë hetimet kundër kryesve.

Përgjegjësia politike dhe morale po, e jo fajësia,

81

por unë jam kundër që absolutisht dhe pavarësisht asaj që ende nuk kam besim në sistemin juridik, gjegjësisht në institucione, kjo gjë t'i lihet gjyqit. E ne, nëpërmjet verifikimit të fakteve të caktuara ato do t'ua dërgojmë jo vetëm gjykatave por edhe dikujt tjetër, si sociologëve, psikologëve, historianëve, të cilët ato do t'i shfrytëzojnë si një lloj themeli të tyre për shkrime rreth ndonjë ngjarjeje, ose gjykatës për verifikimin e përgjegjësisë penale.

Deklaratë: Vehid Šehić, Forumi i Qytetarëve të Tuzllës, BH, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Anëtarët e KOMRA duhet të jenë luftëtarë të njohur për të drejta e njeriut, ekspertë dhe përkrahës të dëshmuar të dokumentimit të shkeljes së të drejtave të njeriut.

Mendoj se kriter për përzgjedhjen dhe mënyrën e përzgjedhjes së anëtarëve të komisionit do të duhej të ishte pikërisht përvoja dhe përkushtimi i dëshmuar, dhe nëse doni profesionalizmi, në dokumentimin e të gjitha krimeve dhe shkeljeve të të drejtave të njeriut, të cilat ndodhën në këto hapësira.

Deklaratë: Nenad Popović, Këshilli për Iniciativën Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Ndoshta është më mirë që ata në të vërtetë të jenë njerëz që fare nuk janë të njohur për opinionin si njerëz që merren me këtë punë, që ata të vijnë pa presion, pa shpërblime, pa paragjykime, që ata në fakt të jenë njerëz të rinj, por që veç kësaj kanë edhe integritet moral, e të cilët do të marrin pjesë në punën e komisionit

Deklaratë: Danijela Gavrilović, Këshilli për Iniciativën Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Konsideroj se në punën e këtij Komisioni gjithse- si duhet të përfshihen edhe luftëtarët e dëshmuar për të drejtat e njeriut, që për shkak të besimit të qytetarëve të paktën të jenë anëtarë të atyre komisioneve.

Deklaratë: Semiha Kačar, Këshilli i Sanxhakat për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive të Njeriut, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Anëtarë të KOMRA duhet të jenë edhe përfaq-ësuesit e forcave ushtarake dhe policore.

Mendoj se në këtë Komision duhet të përfshihen si anëtarë, ose që madje si dikush që ka një mbi-sta-tus, edhe njerëz nga ushtria, policia, nga politika dhe nga organizatat joqeveritare, sepse populli në këtë mënyrë do t'i besojë më tepër atij Komisioni... sado që ndoshta mua nuk më pëlqen që aty ta shohndonjë politikan apo dikë nga ushtria, populli do t'i besojë më tepër komisionit nëse aty ka figura të tilla. Fundi i fundit edhe ata duhet ta dinë se çka ka bërë profesioni i tyre dhe të përballen me atë gjë.

Deklaratë: Bratislav Ilić, Televizioni Leskovac dhe B92, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Unë vetëm do të shtoja se, nëse e kam kuptuar mirë, populli paska më shumë besim nëse përfshihen politikanët dhe njerëzit nga ushtria dhe policia... unë i përpunoja të dhënat në një hulumtim të para dy viteve dhe po punoja në një kampion reprezentiv, ndoshta të njëmijë respondentëve nga e gjithë Serbia, dhe pyetja ishte se në cilat institucione keni më së paku besim... në vendin e parë ishte gjyqësori, e pastaj vinte policia.

Deklaratë: Maja Pešić, Gratë në të Zeza, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

KOMRA duhet të përpilojë një listë të humbjeve në njerëz gjatë konflikteve të armatosura, të të gjitha rasteve të shkeljes së të drejtave të njeriut, siç janë dhunimet dhe torturat, regjistrimin e të gjithë personave të zhvendosur në ish-Jugosllavi, si dhe regjistrimin e kryesve të veprave.

Ai Komision duhet të bëjë një inventarizim të dëmeve që janë shkaktuar në këtë hapësirë gjatë 10 apo 15 vjetëve të kaluara, e këtu më së paku mendoj në dëmet materiale, ngase mendoj në dëme njerëzore. Mendoj se ai duhet të jetë një trup që më në fund do t'i numërojë se sa njerëz e kanë humbur jetën, sa njerëz janë zhdukur, sa njerëz janë torturuar, dhunuar, sa njerëz janë zhvendosur, pra të bëhet një bilanc për-fundimtar i të gjitha këtyre mizorive që ndodhën mes viteve 1990 dhe 2000. Unë do të isha i stërkënaqur nëse gjatë kësaj pune viktimat të mos ndaheshin sipas kombësisë apo vendbanimi.

Deklaratë: Nenad Popović, Këshilli për Iniciativë Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Nuk them se duhet mohuar se ka dallime në numra, por mendoj se ndoshta Komisioni do të mund t'i publikonte të gjitha viktimat nga Bosnje e Hercegovina, Serbia, Kroacia, pa asnjë ndarje etnike, pra pa ndarje por vetëm njeri pas njeriu, pa asnjë ndarje territoriale, etnike. Jo për t'i fshehur numrat, jo për këtë, sepse ne e dimë se ekziston kjo ndarje, por çfarë domethënie ka ajo? Në emër të ardhmërisë, thjesht më duket se nuk duhet më të përballen ato, të bëhet thirrje për barazim.

Deklaratë: Danijela Gavrilović, Këshilli për Iniciativë Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Në punën e vet KOMRA nuk duhet t'i përfshijë të gjithë kryesit.

Mendoj se ai Komision nuk duhet të ketë asgjë me kryesit e krimeve. Hetimin për atë se çka ndodhi, sado që kjo të mos na pëlqej, duhet t'ua lëmë gjykatave, dhe nëse ne mund të bëjmë diçka, atëherë le të ndërmarim një iniciativë të re për t'i forcuar institucionet, për të fituar një gjyqësor të mirë. Sepse, nëse ua mësyjmë autorizimeve dhe detyrave që i kanë gjykatat, atëherë kam frikë se me këtë në fakt vetëm do të hapim rrugë që ato që kanë ndodhur të ndodhin përsëri.

Deklaratë: Nenad Popović, Këshilli për Iniciativën Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Mendoj se Komisioni nuk do të duhej të ketë shumë prekje me të dyshuarit potencial. Edhe vetë emri i projektit tregon se duhet zbuluar e vërteta për krimet dhe gjithë atyre veprave, apo jo. Pra, duhet të merremi me viktimat pa i numëruar edhe kuptimet për cilat u fol këtu... mund të hyjnë emrat dhe mbiemrat, por nëse pajtohemi se ato janë viktima, se ato janë gjithkund njësoj, dhe të kenë të njëjtën pozitë juridike, prandaj këto gjëra edhe to shikohen ashtu.

Deklaratë: Radomir Mladenović, Gjykata e Qarkut në Nish, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Dëgjimi publik i dëshmitarëve përkrahet si një aktivitet i rëndësishëm i KOMRA, por është e nevojshme që ato deklarata të jenë të dokumentuara nga disa burime.

Viktimave duhet t'u jepet rasti për të thënë atë që u tha, por ato fjalime të viktimave nuk duhet të barazohen me faktet për atë që ka ndodhur. Edhe viktimat kanë, nëse mund të shprehem kështu, vizurat e tyre të thyera, subjektivitetin e vet. Natyrisht, fakti që ato janë subjektive nuk do të thotë se nuk duhet të dëgjohen, duhet të dëgjohen dhe duhet t'u jepet rasti të tregojnë se çka kanë përjetuar, por kjo është diçka duhet të mbahet ndaras nga ajo që do t'i jepja në Komisionit, një mandat më të plotë, ashtu që numrat t'i krijojnë në mënyrë burokratike.

Deklaratë: Nenad Popović, Këshilli për Iniciativë Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

KOMRA duhet të ketë qasje në arkivat e Tribunalit të Hagës dhe të institucioneve shtetërore.

Rastësisht isha dëshmitar në lëndën e pesësesh, të gjeneralëve tonë udhëheqës dhe atëherë u informova. Ata në Hagë kanë vërtet shumë të dhëna për të dyshuarit eventual... mjafton që, për shembull, në këtë lëndë të përmendet Petar Petrovic si komandant i ndonjë njësi... kaq është indicion i mjaftueshëm që të fillojë, dhe të ekzistojë dyshimi i bazuar apo baza për dyshim. E dyta, Serbia, me sa e di unë, përveç këtij Këshilli për Krime Lufte në Beograd, planifikon të formojë edhe Këshille në Nish, e në Novi Sad. Rrjedhimisht, do të ketë kapacitete, do të ketë kuadro dhe njerëz të aftë dhe të përgatitur që t'i procedojnë këto gjëra. Kështu, nuk duhet pasur dyshime nëse kuadri juridik është i mirë, dhe a do t'ia dalim me këtë, sepse sigurisht se do t'ia dalim.

Deklaratë: Radomir Mladenović, Gjykata e Qarkut në Nish, Serbi. Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

KOMRA duhet të sugjerojë reparacione për viktimat dhe për anëtarët e familjet e tyre, sepse me këtë do të sigurohej pranimi publik i tyre. Në shenjë kujtimi të themelohet Dita e Kujtimit, e cila do të shënohet në të gjitha shtetet e ish-Jugosllavisë.

A është disi e mundur që të organizohen të gjitha vendet e ish-Jugosllavisë dhe që, për shembull, një ditë e muajit të jetë dita e viktimave. Për shembull, njerëzit që janë nëpër ato qytete, ta shënojnë me ndonjë aksion, qoftë me ndezje qirinsh apo me diçka tjetër... por që kjo të jetë një ditë në muaj. Sepse, duhet të punohet pandërprerë, të bombardohet, e bombardohet, e bombardohet me këtë gjë që njerëzit të kuptojnë se për çka bëhet fjalë? A është kjo e mundur? Por që ato viktima të shfaqen nga të gjitha anët. Do të thotë, jo vetëm nga ana jonë, por që thjesht të bashkohen. A është kjo e mundur?

Deklaratë: Igor Pančić, gazeta Pi kanal, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.

Kur është fjala te reparacionet, mendoj se viktimat do të dëmshpërbleheshin më së miri nëse do të pranoheshin thjesht si viktima njerëzore. Dhe, mendoj se një mënyrë e tillë e punës së Komisionit do t'i kontribuonte mjaft kësaj gjëje.

Deklaratë: Nenad Popović, Këshilli për Iniciativë Qytetare, Serbi, Konsultat Lokale me Shoqërinë Civile, Nish, 25 prill 2009.